

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **462** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op 25 maart 2010 (2009-2010)

Voorstel van resolutie

van de heer Tom Dehaene, de dames Cindy Franssen,
Vera Jans, Lies Jans en Sophie De Wit, de heer John Crombez
en mevrouw Mia De Vits

betreffende het gebruik van foliumzuur
voor de conceptie en tijdens de zwangerschap

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, in het bijzonder artikel 74 dat de Vlaamse Regering ertoe machtigt om initiatieven te nemen die zich richten tot zwangere vrouwen;
 - 2° het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin, in het bijzonder artikel 7 dat Kind en Gezin opdraagt om toekomstige ouders te informeren en te adviseren over de gezondheid van kinderen;
 - 3° het Nationaal Voedings- en Gezondheidsplan 2005-2010;
 - 4° het Vlaamse regeerakkoord 2009-2014 waarin de Vlaamse Regering er zich toe verbindt om verder in te zetten op een doeltreffend en doelmatig preventiebeleid;
 - 5° de mededeling van de Europese Commissie van 11 november 2008 aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's ('over zeldzame ziekten: de uitdagingen waar Europa voor staat'), waarin gesteld wordt dat "er [...] zeer weinig zeldzame ziekten [zijn] waarbij primaire preventie mogelijk is", dat "[w]aar mogelijk [...] echter primaire preventie maatregelen voor zeldzame ziekten [zullen moeten] worden genomen (bijvoorbeeld preventie van neuraalbuisdefecten door het gebruik van extra foliumzuur)" en dat "op EU-niveau onder leiding van de Commissie over maatregelen op dit gebied [zal] worden gedebatteerd om te bepalen voor welke zeldzame ziekten primaire preventie maatregelen succesvol kunnen zijn";
 - 6° de vragen om uitleg van 9 februari 2010 van de heer Tom Dehaene en mevrouw Sophie De Wit tot de heer Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het gebruik van foliumzuur naar aanleiding van de zwangerschap;
 - 7° het advies van de Nederlandse Gezondheidsraad 'Naar een optimaal gebruik van foliumzuur' (2008);
 - 8° de aanbeveling voor goede medische praktijkvoering 'preconceptieadvies', gevalideerd door CEBAM (Belgisch Centrum voor Evidence-Based Medicine) onder nummer 2008/01;
- overwegende dat:
 - 1° de neuraalbuis ontstaat in een vroeg stadium van de zwangerschap als een groef aan de rugzijde van het embryo, waaruit de hersenen en het ruggenmerg groeien, en die zich normaliter sluit in de eerste vier weken van de zwangerschap;
 - 2° een neuraalbuisdefect ontstaat wanneer de neuraalbuis zich niet volledig sluit tijdens de groei van het embryo (tussen de 18e en de 30e dag na de conceptie);
 - 3° een gewoon voedingspatroon het vaak niet mogelijk maakt om een optimale hoeveelheid foliumzuur te bereiken op het moment van de conceptie en tijdens de zwangerschap;
 - 4° de verrijking van basisvoedingsmiddelen geen Vlaamse bevoegdheid is;
 - 5° sinds twee decennia het wetenschappelijke inzicht bestaat dat de inname van foliumzuur (400 µg foliumzuur per dag) voor de conceptie en tijdens de eerste maand van de zwangerschap de kans op spina bifida (open rug) bij een kind aanzienlijk vermindert (plusminus 50%) (zie onder meer MRC Vitamin Study Research Group, 'Prevention of neural tube defects: results of the Medical Research Council Vitamin Study', The Lancet 1991, nr. 338, p. 131-137);
 - 6° dat inzicht ook geldt voor andere neuraalbuisdefecten zoals anencefalie (fataal) en encefalokele;
 - 7° een minder acuut tekort in een later stadium van de zwangerschap een groeiachterstand in utero of een deficiëntie van de folaatreserve bij de pasgeborene kan veroorzaken;

- 8° die aandoeningen een zware individuele, familiale en maatschappelijke impact hebben;
 - 9° vrouwen op vruchtbare leeftijd bewust moeten worden gemaakt van het belang van een aangepaste foliumzuurinname voor de conceptie en tijdens de zwangerschap;
 - 10° het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin op zijn website aanbeveelt om foliumzuur in te nemen vanaf één maand voor de geplande zwangerschap tot drie maanden na het uitblijven van de menstruatie;
 - 11° het Vlaamse actieplan Voeding en Beweging 2009-2015 (*Parl. St.* VI. Parl. 2009, nr. 112/1) geen aandacht schenkt aan deze problematiek;
- vraagt de Vlaamse Regering:
- 1° met erkenning van de informerende opdracht van huisartsen en gynaecologen, met betrokkenheid van de mutualiteiten, het onderwijs en in samenwerking met de Vlaamse Vereniging voor Spina Bifida en Hydrocephalus preventieve acties op te zetten bij vrouwen in de vruchtbare leeftijd rond de inname van foliumzuur, en die acties aan te houden, alsook te koppelen aan een permanente effectmeting (meting van de kennis over het nut van foliumzuur, meting van het gebruik en meting van de prevalentie van spina bifida en andere neuraalbuisdefecten);
 - 2° ervoor te zorgen dat die preventieve acties een groot bereik kennen bij vruchtbare vrouwen uit alle sociale lagen, en zo nodig een gediversifieerde methodologie te hanteren;
 - 3° daarbij ook aandacht te besteden aan de wenselijke inname van andere voedings-supplementen (bijvoorbeeld ijzer en calcium).

Tom DEHAENE

Cindy FRANSSEN

Vera JANS

Lies JANS

Sophie DE WIT

John CROMBEZ

Mia DE VITS